

مجموعه آموزش تفسیر و ترجمه قرآن کریم

بر محور سوره‌های حزب مفضل



آموزش روش تفسیر و ترجمه
با تأکید بر نقش علوم ادبی در فهم قرآن کریم

■ جلد هفتم ■

گروه تدوین متون درسی
آموزش تفسیر و ترجمه قرآن کریم

پیشگفتار

حوزه‌های علمیه شیعه، وارث میراث ماندگار علوم و معارف اهل بیت علیهم‌السلام و پاسدار حریم و کیان شریعت و عقاید اسلامی‌اند. این رسالت خطیر، مسئولیت عالمان دین‌باور را در عرصه تعلیم و تربیت، چند برابر کرده است. دغدغه‌های همیشگی عالمان متعهد و طلاب و فضیای دلسوز نسبت به اصلاح و غنابخشی کمی و کیفی شیوه‌ها، متون و الگوهای آموزشی، در راستای بالندگی، پویایی و کارآمدی نظام آموزشی حوزه، ضرورت بازنگری و اصلاح و تدوین متون بدیع و کارآمد را مورد تأکید قرار می‌دهد.

منزلت و رفعت و جایگاه متون درسی در حوزه‌ها و بهره‌مندی از تراث گران‌سنگ و ذخایر ارزشمند متون قویم، از صلحای سلف و وزانت و اعتبار مؤلفان آنها ایجاب می‌کند که در اصلاح و تدوین متون درسی، اهتمام و دقت و تأمل شایسته مبذول شود. همچنین دگرگونی و تحول در گرایش‌ها، نیازها، انتظارات، شیوه‌ها و الگوهای تعلیم و تربیت، مسئولیت متولیان و متصدیان امر آموزش و پژوهش و برنامه‌ریزی درسی را در حوزه افزون می‌سازد تا به صورت مستمر با ارائه روش‌ها و قالب‌های بدیع و با ارتقای محتوای اصلاح و تدوین متون درسی، همت گمارند.

از این رو مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه خاوران بر اساس ضرورت‌ها و نیازهای یاد شده، به اصلاح و تدوین متون درسی اقدام و ده‌ها جلد کتاب درسی و طرحی و تدوین و منتشر کرده است. در این فرایند سعی شده که با حفظ اصالت و غنای محتوایی گنجینه‌های ارزشمند بر جای مانده از عالمان گذشته، با کاربست تکنولوژی آموزشی و مراعات اصول، معیارها و الگوهای جدید، متونی متناسب با اهداف خود، در چهارچوب برنامه‌ها و سرفصل‌های مصوب و سطح علمی و انتظارات فراگیران ارائه کند.

پیمودن این مسیر بلند و طولانی، به مساعدت و حمایت همه جانبه استادان، صاحب‌نظران، مدیران و طلاب معزز نیازمند است که با ارائه پیشنهادها، نقدها و دیدگاه‌هایشان از طریق پست الکترونیک (info@afaghnoorbayan.com) ما را در بهبود بخشی و طی نمودن درست و صحیح این مسیر صعب و دشوار، یاری دهند.

کتاب حاضر، تحت عنوان «درسنامه فهم روشمند قرآن بر محور سوره‌ها» در هفت گام زیر نظر و به سفارش معاونت مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه خاوران تألیف و تدوین شده است. در اینجا فرصت را غنیمت می‌شماریم و از تمامی دست‌اندرکاران این طرح سترگ، به ویژه گروه تدوین متون آموزشی تفسیر و ترجمه قرآن کریم پژوهشکده بین‌المللی آفاق قدردانی می‌کنیم و تلاش خالصانه آنان را ارج می‌نهیم.

مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه خاوران

اداره کل برنامه‌ریزی و تدوین متون تحصیلی

۱۰ درس ۱۲۰: سوره مبارکه طور (۱)

متن سوره، روش و قواعد تفسیر (مرحله صفرم: بررسی متن و قرائت صحیح آیه؛ مرحله اول: تقطیع موضوعی و ریزموضوعی آیات)، مروری بر تفسیر سوره طور، کارگاه تفسیر، پرسش های ادبی تفسیری، درآمدی بر ترجمه (انواع ترجمه)، کارگاه ترجمه.

۳۰ درس ۱۲۱: سوره مبارکه طور (۲)

متن سوره، روش و قواعد تفسیر (مرحله دوم: تحلیل معنای واژه ها، لزوم بررسی همه واژه ها)، مروری بر تفسیر سوره طور، پرسش های ادبی تفسیری، کارگاه تفسیر، پرسش های ادبی تفسیری.

۵۰ درس ۱۲۲: سوره مبارکه ذاریات (۱)

متن سوره، روش و قواعد تفسیر (مرحله دوم: تحلیل معنای واژه ها، معنایابی در بافت)، مروری بر تفسیر سوره ذاریات، کارگاه تفسیر، پرسش های ادبی تفسیری.

۷۲ درس ۱۲۳: سوره مبارکه ذاریات (۲)

متن سوره (مرحله دوم: تحلیل معنای واژه ها، حقیقت و مجاز)، مروری بر تفسیر سوره ذاریات، کارگاه تفسیر، پرسش های ادبی تفسیری، کارگاه ترجمه.

۹۲ درس ۱۲۴: سوره مبارکه ق (۱)

متن سوره، روش و قواعد تفسیر (مرحله دوم: تحلیل معنای واژه ها، حمل معنای واژه بر مصداقی خاص)، مروری بر تفسیر سوره ق، کارگاه تفسیر، پرسش های ادبی تفسیری، کارگاه ترجمه (نکته ترجمه، تمرین ترجمه).

۱۱۶ درس ۱۲۵: سوره مبارکه ق (۲)

متن سوره، روش و قواعد تفسیر (مرحله سوم: تحلیل ساختار جمله ها)، مروری بر تفسیر سوره ق، کارگاه تفسیر، پرسش های ادبی تفسیری، درآمدی بر ترجمه (تحلیل صرفی دقیق واژه ها)، کارگاه ترجمه.